

Handelingen

22-23

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983-1984

Vergaderingen van april 1984

VZW WANDELHEMEN

~~ONTBINDING JEGODIENS~~
NORMALISERING WATERLOPEN IN HET HAGELANDSE

PERSONEELSPROBLEMATIEK ADMINISTRATIEMONUMENTEN-EN
LANDSCHAPSZORG

AANVULLING WET 1971 BESCHERMING OPPERVLAKTEWATEREN

OVERNAME RIOOLWATERZUIVERINGSINSTALLATIES DOOR VVZ

HOUDING EXECUTIEVE MBT OPGESCHORT CULTUREEL AKKOORD ZUID-AFRIKA

INTERNATIONAAL OVERLEG BIJ GRENSOVERSCHRIJDEND MILIEUBELEID

VOOGDIJ VERKIEZING OCMW-RAADSLEDEN WEZEMBEEK-OPPEM

Inhoud

Nr. 22

5 april 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 971

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve
Indiening, blz. 971

Samenstelling van een commissie
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 971

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)
Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de ontbinding van de jeugdendienst VZW Wandelhemmen, blz. 971

Vragen (R.v.O. art. 66)
Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de normalisering van waterlopen in het Hagelandse, blz. 972

Vraag van de heer D. Vervaeet tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, en de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de personeelsproblematiek bij de administratie belast met de monumenten- en landschapzorg, blz. 973

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest - 228 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer N. De Batselier houdende overneming van de rioolwaterzuiveringsinstallaties door de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij - 144 (1982-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 974
Sprekers : de heren A. Van Nevel, verslaggever, N. De Batselier, J. Bosmans, M. Capoen, F. Geyselings, J. Lenssens, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Artikelsgewijze bespreking, blz. 981

Interpellaties (R.v.O. art. 67)
Interpellatie van de heer J. Van Elewyc tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de houding van de Vlaamse Executieve ten opzichte van het opgeschort Cultureel akkoord met Zuid-Afrika, blz. 981

Sprekers : de heren J. Van Elewyc, P. Van Grembergen, L. Vanvelthoven, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 988

Nr. 23

5 april 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 989

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 989

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de nood aan internationaal overleg op het vlak van een ruim alomvattend grensoverschrijdend milieubeleid, blz. 989

Sprekers : de heren J. Gabriels, F. Geyselings, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest - 228 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 995

Spreker : de heer N. De Batselier

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer D. Vervaeet tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voorgedij inzake verkiezing van de OCMW-raadsleden in Wezembeek-Oppem, blz. 996

Indiening van moties, blz. 999

Vakantiewensen, blz. 1000

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1000

VOORZITTER : de heer J. Pede

- **De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.**

- **De vergadering wordt geopend om 14.15 uur.**

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

H. Boel, G. Marmenout, J. Valkeniers, M. Van Herreweghe ; gezondheidsredenen.

C. De Clercq, E. De Groot, O. Meyntjens, P. Peeters, M. Rutten R. Vandekerckhove, L. Van den Brande, J. Verniers, J. Wyninckx ; buitenslands.

F. Van Steenkiste ; ambtsverplichtingen.

VOORSTEL VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer J. Leclercq, s. houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw
- 252 (1983-1984 - Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de nood aan internationaal overleg op het vlak van een ruim alomvattend grensoverschrijdend milieubeleid

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Gabriels tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de nood aan internationaal overleg op het vlak van een ruim alomvattend grensoverschrijdend milieubeleid

De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in deze tijd waar eenieder de mond vol heeft over Europese perspectieven en Europees overleg is er van inter-Europese, laat staan mondiale aanpak inzake leefmilieu maar weinig te merken.

In deze interpellatie zou ik willen aantonen op welke vlakken het allemaal met ons grensoverschrijdend milieubeleid erg scheef loopt.

Ik beperk mij in de aanvang tot een

zesta specifieke voorbeelden voor een deel op Limburg gericht, omdat de problemen er zich ter zake stellen, maar er zijn er heel wat meer ! Een greep uit de vele voorbeelden :

1. Op vragen van het tweede kamerlid van de PPR, Lankhorst, antwoordde de Nederlandse Minister van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer onlangs dat Nederland jaarlijks 800.000 ton afvalstoffen naar België transporteerde, 280.000 ton vliegass, 100.000 ton ongesorteerde verbrandingsslakken 120.000 ton huishoudelijk afval, circa 60.000 ton niet-brandbaar bedrijfsafval, enkele duizenden tonnen brandbaar bedrijfsafval. België daarentegen, zo vervolgt de Minister, voerde 7.700 ton Belgisch chemisch afval in.

2. Als ingenieurs in ons land autostrades tekenen, die in opzet verbindingen met het buitenland willen zijn, wordt er nauwelijks op voorhand overleg gepleegd. Een voorbeeld is de A-24, die een aansluiting moest tot stand brengen van een autosnelweg via Lommel met Valkenswaard en Eindhoven. Degelijk overleg tussen de Minister van openbare werken en zijn collega van verkeer en waterstaat is er nog steeds, buiten enkele sporadische contacten, niet geweest. Zo komen dan op een aantal gewestplannen autowegen voor die aan de grens eindigen, omdat de buur op dat vlak geen interesse heeft.

Onlangs werd het noorden van Limburg gealarmeerd in verband met de aanwezigheid van cadmium in de grond. Ondanks het feit dat in Nederland reeds geruime tijd tevoren sprake

Gabriels

ke was van dezelfde kwaal juist over de grens, kwam er nauwelijks degelijk overleg tussen België en Nederland. De afspraken kwamen er enkel ten persoonlijke titel en op heel informele wijze, wat dan een Nederlander uit het provinciaal bestuur Noord-Brabant de bedenking ontlokte : „Ik ken de Belgen langer dan vandaag. Als je recht voor zijn raap tewater gaat, loop je het risico dat belangrijke informatie achter wordt gehouden ”.

4. In Nederlands Limburg vraagt de NV Enci, een cementbedrijf, een concessie-uitbreiding voor het plateau van Caestert. Het moederbedrijf vraagt aan de andere kant van de grens eveneens uitbreiding van concessie. Overleg tussen beide regeringen komt in heel dit dossier op geen enkel ogenblik naar voren.

5. De aanleg van recreatieterreinen langs beide zijden van de Maas in uitgehaalde grindgaten ; overleg over onderlinge afstemming is praktisch onbestaande.

6. Een nog belangrijker voorbeeld : nucleaire installaties langs de grens zowel met Nederland als met Frankrijk. Heel de onderhandelingen van België met Frankrijk liepen over de participatie in de kernenergie... Over het zo belangrijke milieuaspect, met de dramatische gevolgen voor het Maaswater, valt er nauwelijks een woord.

De voorbeelden zijn legio. De contacten over de grenzen heen, ondanks veel Europees tromgeroffel, zijn praktisch onbestaande. Het rapport „Environment protection in frontier regions ” van de OESO wijst erop dat er tussen achttien landen van de OESO, honderd acht en twintig onderlinge internationale overeenkomsten, die betrekking hebben op grensoverschrijdende watervervuiling, zijn geparafeerd.

Tussen Nederland en België zijn twee verdragen ondertekend :

- Het Belgisch-Nederlands verdrag betreffende het Kanaal van Gent-Terneuzen, 20 juni 1960 ;
- Verdrag betreffende de verbinding

tussen de Schelde en de Rijn, 13 mei 1963.

Tussen Frankrijk en België is het protocol tot oprichting van een Vaste driedelige commissie voor de verontreinigde waters op 8 april 1950 ondertekend. Maar of die commissie nog bestaat en zo ja nog werkt, is door niemand geweten.

Wat andere vormen van vervuiling dan watervervuiling betreft, bestaat er geen enkele officiële overeenkomst tussen Nederland en België, noch tussen België en Frankrijk en evenmin tussen België en Duitsland. Toch zitten aan het vraagstuk van grensoverschrijdend milieuverontreiniging heel wat belangrijke aspecten vast. Alleen al volgende drie vragen spreken voor zich :

1. Hoe regelt men de acute en hoogdringende problemen, die vaak een ad hoc oplossing vragen ?

2. Op welke wijze kunnen bilaterale afspraken, overeenkomsten en regelingen tot stand worden gebracht wanneer zich concrete problemen stellen

3. Tracht men buiten de jaarlijkse bijeenkomsten van Ministers van het leefmilieu in de dagelijkse praktijk Europese oplossingen tot stand te brengen ? En zo ja, wordt de Gemeenschapsminister, die toch het overgrote deel van die bevoegdheid over leefmilieu bezit, voldoende betrokken bij het tot stand komen van die oplossingen ?

Elk van die vragen vereist al een zeer omstandig betoog. Hier zou ik enkel even dieper wensen in te gaan op de onderlinge bilaterale contacten en aanpak.

Het ware natuurlijk te verkiezen dat alles op mondiaal of tenminste toch op Europees vlak zou kunnen worden geregeld. De problemen zijn er belangrijk genoeg voor ; denken we maar aan de voortschrijdende ontbossing, de toenemende vervuiling van lucht, water en ondergrond, enzovoort. Maar multilaterale afspraken komen nauwelijks of helemaal niet tot stand. De hopeloze besluiteloosheid van internationale besluiteloosheid van internationale diplomatie is zon-

der meer bekend. De vervuiling van de Rijn is een schrijnend voorbeeld van wat langs deze weg is bereikt. Hetermeltergengend hoe langzaam die molens malen, als ze dan malen. Toch is de nood aan snelle en doeltreffende actie meer dan ooit noodzakelijk.

In het kader van de EEG wordt wel het belang van het leefmilieu in communautaire actieprogramma bekend, maar er wordt zo bitter weinig echt aan gedaan...

Waar de richtlijnen inzake informatie, consultatie en gelijke rechtstoegang bij grensoverschrijdende milieuproblemen ? Waar blijven de resultaten omtrent de milieu-effectrapportering ? Waar blijft het ontwikkelen van een aangepaste nationale wetgeving gebaseerd op internationale overeenkomsten ?

Daarom zijn we, gezien de praktijk, bijna gedwongen tot bilaterale contacten. Op dat vlak zou ons land met verschillende Ministers van leefmilieu - Vlaanderen, Wallonië en nog een nationale Staatssecretaris - toch een veel actievere rol moeten spelen dan tot op heden het geval is.

Dat deze samenwerking in beginsel mogelijk is, blijkt uit de vergelijking van de doelstellingen van de onderscheiden wetgeving op dit gebied tussen bijvoorbeeld Nederland en België, concreet het Vlaamse Gewest. De verschilpunten betreffende de instrumentering, de organisatie, de verantwoordelijkheden en de uitvoering moeten kunnen bijgelegd worden. We streven toch allemaal naar hetzelfde. Concreet naar Nederland toe moet de samenwerking voor een niet onbelangrijk deel kunnen gebeuren in het kader van de Benelux, en dit op basis van de besluiten van de Derde Benelux Regeringsconferentie van 1975 inzake coördinatie van het beleid op het terrein van het leefmilieu.

De sectie „Milieuhygiëne ” van de Bijzondere commissie voor het leefmilieu en de werkgroepen van deze sectie leverden nuttig werk. Eind vorig jaar nog hebben de regeringsleiders en Ministers van buitenlandse zaken besloten de samenwerking in de Bijzondere commissie voor het leefmilieu te intensifiëren. Maar wat doet

Gabriels

men er mee als beleidsinstrument ?

Ook zijn de contacten met de andere burenen namelijk Frankrijk en Duitsland te informeel, te afhankelijk van sporadische goede wil en te weinig permanent om echt succes te kennen.

Zou het uitwisselen van informatie ter zake over datgene wat zich in al deze landen op het vlak van leefmilieu afspeelt al niet een flinke stap vooruit zijn ? En dan bedoelen we informatie over het milieuhygiënisch beleid, natuur- en landschapsonderhoud, het energiebesparingsbeleid, de energieinfrastructuur, het ruimtelijke orderingsbeleid, enzovoort.

Een vergelijkende studie ter zake kan voor ons en voor de buurlanden reeds heel leerrijk zijn. Al deze gegevens zouden in een computer kunnen opgeslagen worden, wat het voordeel biedt van een overzichtelijk geheel en mogelijkheid tot snelle aanpassing en benutting.

Maar niet alleen op het niveau van de regeringen moet er bilateraal overleg zijn. Vele grensoverschrijdende problemen situeren zich vaak het kortst bij lokale overheden, zoals provincies en gemeenten. Hier, ook moeten afspraken gemaakt worden en moet er permanent overleg gepleegd worden. Indien dit gebeurt was naar aanleiding van de bodemverontreiniging in Nederlands Noord-Brabant, was dit overleg in Noord-Limburg niet zo laat gekomen.

Indien de provincie of gemeente niet snel genoeg reageren kan de Vlaamse Executieve toch meteen inpikken op de aanwezige signalen.

In deze constructie kunnen er lijnen van informatie en consultatie lopen tussen de Vlaamse Executieve en een Nederlandse gemeente of tussen de Vlaamse Executieve en een Frans departement. De aard en inhoud van de problemen is in dit geval bepalend voor het niveau van overleg maar ook voor het gevolg wat er aan kan gegeven worden.

Tot op heden is er ter zake in die richting nog te weinig initiatief geweest. De fase van informatie en consultatie

mag dan reeds een belangrijke stap zijn, de oplossing des te meer ! He gemeenschappelijk k oplossen van een ontstaan probleem of het voorkomen ervan, zou kunnen gebeuren in het kader van de in Raad van Europa, tot stand gekomen kaderovereenkomst inzake „Transfrontier Cooperation between Territorial Communities of Authorities. ”

Besluit : de lijst van de probleemgebieden inzake leefmilieu is enorm uitgebreid. Ik wil hierover niet in detail uitweiden. Het overleg ter zake geschiedt vaak op te weinig georganiseerde wijze en is vaak afhankelijk van de interesse en de goodwill van een aantal ambtenaren of milieugroeperingen. Ik heb hier het probleem willen stellen, omdat oplossingen in Vlaanderen vaak geen zin hebben als ze niet vergezeld gaan van soortgelijke oplossingen in de buurlanden. Het voorstel om de bestaande wetgevingen op elkaar af te stemmen en daaruit een aantal lessen te trekken is een eerste stap. Permanent overleg, dat veeleer op preventie dan op genezen gericht is, is noodzakelijk.

Ik hoop met deze interpellatie daartoe bijgedragen te hebben, te meer daar iedereen de mond vol heeft over grensoverschrijdende contacten op Europees- en wereldvlak. U mag, mijnheer de Minister, samen met uw collega 's, in Wallonië en op nationaal vlak de gelegenheid niet verloren laten gaan om tot een echt grensoverschrijdend milieubeleid te komen.

Ik had graag van de Minister een volledig antwoord op volgende vragen willen hebben.

1. Op welke wijze heeft er op dit ogenblik met de buurlanden consultatie, informatie en overleg plaats inzake het probleem van de grensoverschrijdend milieuverontreiniging in de meest brede zin van het woord ?

2. Welke formele overlegstructuren bestaan er tussen de ons aangrenzende landen en België en Vlaanderen, inzake grensoverschrijdende problemen op het vlak van het leefmilieu ?

3. Acht de Minister het huidige overleg ter zake voldoende of meent hij dat er op dat vlak meer initiatieven

kunnen genomen worden ? Zo ja, dewelke ?

4. Mag ik van de Minister vernemen :

- of hij zijn algemene beleidsuitgangspunten inzake grensoverschrijdend milieuproblemen reeds gedefinieerd heeft ? Zo ja, dewelk ?

- welke initiatieven hij tot op heden ontwikkeld heeft in verband met de grensoverschrijdend milieuproblemen ?

5. Mag ik van de Minister een overzicht van de voornaamste problemen die zich momenteel concreet stellen inzake grensoverschrijdende leefmilieuproblemen en welke oplossing hij hieraan reeds heeft gegeven of denkt te geven ? Concreet bijvoorbeeld denken we aan de bezoedeling van de waterlopen, bijvoorbeeld het Maaswater, luchtvervuiling, storten van gevaarlijke afvalstoffen in oceanen enzovoort.

6. In welke mate worden provinciale en gemeentelijke overheden door de Vlaamse Executieve betrokken bij het grensoverschrijdend milieu-overleg ?

Mijnheer de Minister, wij kennen uw inspanningen om in Vlaanderen aan een aantal acute problemen een gunstige oplossing te geven. Wij vragen ons echter af of deze inspanningen voldoende beloond worden, indien zij niet worden uitgebreid over de grenzen heen. Wij zouden het op prijs stellen meer concrete antwoorden te krijgen die voor concrete problemen uiteindelijk een oplossing moeten inhouden (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega 's, de bezorgdheid inzake de grensoverschrijdend afval groeit in alle lagen van de bevolking en deze onrust neemt eveneens grensoverschrijdende afmetingen aan.

Voor enkele dagen werden in een aantal Europese landen – ook in België, meer bepaald in Vilvoorde – door leden van Green Peace opvallende pro-

Geyselings

testaties gevoerd tegen het uitblijven van efficiënte maatregelen inzake de voortschrijdende gevolgen van de zure regen. Het is evident dat zulke ophefmakende stunts ter beveiliging van ons leefmilieu een invloed op het publiek – vooral op jongeren – niet zullen missen.

Zure regen, of liever gezegd vergiftigde neerslag, wordt verantwoordelijk geacht voor het massaal afsterven van bossen en wouden in Europa. De Scandinavische landen, alsmede Oost- en West-Duitsland, Tsjecho-Slovakije en Polen vertonen reeds diepe sporen van milieubeschadiging.

Vroeger al hebben leden van Green Peace actie gevoerd tegen andere afvallozingen, namelijk kernafval en titaandioxide. De richtlijn van de Europese Raad van 20 februari 1978 betreffende de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxide-industrie is van oordeel dat bij de afvalstoffen van deze industrie het gevaar bestaat dat zij schadelijk zijn voor de menselijke gezondheid en het milieu en dat het bijgevolg noodzakelijk is verontreiniging, veroorzaakt door deze afvalstoffen, te voorkomen en geleidelijk te verminderen, met als oogmerk haar te doen beëindigen.

Helaas, deze en andere richtlijnen maken geen einde aan de lozingen. In 1981 en 1982 werden door de firma NV Chemicals respectievelijk 33 1.864 ton en 288.653 ton afvalzuren in zee gestort. In dezelfde periode dumpte de firma Bayer-Antwerpen respectievelijk 3 19.671 ton en 28 1.085 ton afvalzuren in zee. Dit zijn officiële cijfers.

Van de circa 30 wetenschappelijke publicaties, gebaseerd op labo-experimenten en veldstudies uitgevoerd in de USA, West-Duitsland, Groot-Brittannië en Zweden, waarin duidelijk het verband werd aangetoond tussen titaandioxide-afval en ziekte bij vis, schelpdieren en andere lagere organismen, trekt men zich niet veel aan. De industrie vindt deze onderzoeken uiteraard niet relevant en de regeringen hebben moeite met het aanvaarden van het feit dat onderzoeksresultaten, die in een bepaald zeegebied

of in een laboratorium zijn verkregen, ook van toepassing zijn op hun eigen dumpingsgebied.

Naast de enorme afvalzurenlozingen van titaanverwerkende bedrijven zijn er andere grote vervuilingbronnen, namelijk de grensoverschrijdende vervuiling van Frankrijk en Wallonië, nog vermeerderd met de afval van onze eigen gewesten.

Hoe dan ook, de kansen verhogen dat op een dag rivieren, stromen en zeeën de enorme hoeveelheden rotzooi niet meer de baas kunnen en dat de vervuilingstoestand zo erg zal zijn dat de oppervlaktewateren zich nooit meer in hun oorspronkelijke toestand kunnen herstellen.

Lucht en water, de meest onmisbare elementen voor alles wat leeft, worden nu afhankelijk op onverantwoorde wijze bevuild en vormen reeds op verscheidene plaatsen een reëel gevaar voor de volksgezondheid.

De alomtegenwoordige vervuilingsschuld is met de tijd tot een complex en geducht fenomeen uitgegroeid. De vervuilers vegen wetten, besluiten en richtlijnen aan hun laars. Gassen en vervuild water worden tijdens de nacht, het week-einde of op andere onbewaakte ogenblikken stiekem geloosd. Controle blijkt onvoldoende te zijn; de controlerende overheid schiet duidelijk tekort in haar verplichtingen. De overheid staat meer dan ooit zo goed als machteloos tegen de grote en koppige vervuilers die, wanneer de uitbatingsvergunning ook maar iets strenger wordt, dreigen met sluiting of afdanking van personeel. Denken wij in dit verband aan de recente uitspraken van de directie van de NV Metallurgie van Hoboken en Overpelt te Hoboken.

Ik vraag me herhaaldelijk af – en collega Gabriëls heeft blijkbaar dezelfde bekommernis – wat de Vlaamse Executieve in feite onderneemt om het grensoverschrijdend beleid ten gronde aan te pakken. Verricht ze enig onderzoek naar alternatieve verwijderingsmogelijkheden die voornamelijk tot haar bevoegdheid behoren?

Ik heb in 1982 en 1983 drie parlementaire vragen gesteld over luchtveront-

reiniging te wijten aan de verwarming van gebouwen. De antwoorden hierop waren telkens ontwijkend waaruit blijkt dat de wet van 28 december 1964, die slechts op 6 januari 1978 door middel van een koninklijk besluit kracht van wet kreeg, nog altijd niet wordt nageleefd bij gebrek aan toezichtsmiddelen.

Allerlei redenen en oorzaken maken vele wetten belachelijk.

In „Gazet van Antwerpen” van 16 februari 1984 las ik dat het Waterschap de Drie Ambachten in Terneuzen wenst dat de Gedeputeerde Staten van Zeeland met de Belgische autoriteiten gaan praten over de vervuiling vanuit België van het Zeeuws-Vlaams oppervlaktewater. Volgens dit Waterschap gaat het vooral om een ernstige grensoverschrijdende vervuiling van het kanaal van Terneuzen en van de Westerschelde.

Volgens dit Waterschap vormt België een van de grootste knelpunten bij de uitwerking van de plannen voor het bouwen van een rioolwaterzuiveringsinstallatie in de kanaalzone van Terneuzen. Het Waterschap vindt dat vooraf een gevolg van de lozing van afvalwater en vervuild Belgisch polderwater in de kanaalzone en in de Westerschelde.

Uit deze en andere publicaties blijkt dat het internationaal milieubeleid inzake grensoverschrijdend afval moeilijk van de grond komt – en zal komen – omdat elk land zijn eigen belangen bij voorrang wil veiligstellen, ongeacht de consequenties voor het buitenland.

In dit verband denk ik bijvoorbeeld aan het optrekken van fabrieksschouwens, waarmee men beoogt het eigen afval in hogere luchtlagen te lozen in de hoop dat het duizenden kilometer verder neerslaat.

Er is over dit probleem veel gepraat en geschreef, maar intussen gaat de vervuiling van lucht, water en bodem met rasse schreden verder.

Indien de milieuverloeding in eigen land aanhoudt, indien een goede samenwerking tussen de buurlanden niet wordt gestimuleerd, zal de bevuiling

Net vóór de aanvang van de vergadering. De militaire wacht van het Paleis der Natie groet de Voorzitter van de Raad wanneer laatstgenoemde de vergaderzaal binnentreedt

ling aanslepen en zelfs uitbreiding nemen.

Eén enkele minister zie ik niet in staat dit reusachtig probleem op te lossen. De hulp van de nationale en de Vlaamse regering, alsmede van de buurlanden, is honderd procent noodzakelijk om een milieuramp te voorkomen.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, tot besluit zal ik mij beperken tot één enkele vraag. Wat zijn volgens de Minister de middelen om het probleem van de grensoverschrijdende afval op te lossen en welke mogelijkheden heeft de Vlaamse Executieve om aan deze opdracht positief mee te werken? **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op de interpellatie

van de heer Gabriëls en het pleidooi van de heer Geyselings, zou ik vooraf de gestelde milieuproblematiek in internationaal verband willen situeren in het kader van het globaal buitenlands beleid van de Vlaamse Executieve. Daarbij moet, zoals men weet, vooral ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een fundamenteel onderscheid worden gemaakt naargelang de desbetreffende materie behoort tot de gewestelijke – volgens artikel 107quater van de Grondwet – dan wel tot de gemeenschapsbevoegdheid, in toepassing van artikel 59bis.

Ik moge ook even herinneren aan het eenparig standpunt van de Vlaamse Executieve ter zake.

Wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, beschikken de gemeenschappen, krachtens artikel 59bis paragraaf 2, punt 3, van de Grondwet en op grond van artikel 16 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, over volkenrechtelijke rechtsbekwaamheid om met vreemde staten of andere rechtssubjecten van volkenrecht verdragen af te sluiten inzake onderwijs, cultuur en, meer ruim nog, inzake persoonsgebonden aangelegenheden.

De Gemeenschapsexecutieven zijn bovendien bevoegd om ter zake initiatieven te nemen en onderhandelingen te voeren, mits instemming van de Gemeenschapsraden, in casu voor ons deze van de Vlaamse Raad.

Bijgevolg kan de Executieve in gemeenschapsaangelegenheden rechtstreeks, zonder tussenkomst van het staatshoofd, betrekkingen onderhouden met het buitenland, overeenkomsten en zelfs verdragen afsluiten.

Inzake de gewestelijke aangelegenheden is het extern optreden van de Vlaamse regering enigszins beperkter. Voor deze aangelegenheden geldt immers artikel 81 van de bijzondere wet waarin wordt bepaald dat de Executieve betrokken wordt bij de onderhandelingen over internationale akkoorden, doch dat de Koning de enige gesprekspartner blijft op het internationale vlak.

Voor andere vormen van samenwerking, buiten het sluiten van verdra-

gen, moet de Executieve als vertegenwoordiger van een volwaardige publiekrechtelijk ke rechtspersoon haar externe activiteiten ten volle kunnen ontwikkelen.

Om de coördinatie op dit vlak te bewerkstelligen, werd een Vlaams Ministercomité voor buitenlands beleid opgericht. Tevens is er om de maand contact tussen de Vlaamse Executieve in de persoon van Minister Buchmann en de Minister van buitenlandse betrekkingen.

Ik meende dat het nuttig was deze gegevens vooraf te verduidelijken.

Een belangrijk facet van een efficiënt milieubeleid is ongetwijfeld zijn internationale dimensie.

Vele zones de meeste vormen van milieuverontreiniging zijn immers grensoverschrijdend, zodat niet alleen internationale afspraken ter zake, effectief kunnen zijn. Ook moet, om een verstoring van de internationale economische verhoudingen te vermijden, het milieubeleid in verschillende landen op elkaar afgestemd worden. Ik denk hier aan bepaalde milieueffingen die bezwaarlijk in één lidstaat kunnen worden ingevoerd zonder het concurrentievermogen van de daar gevestigde bedrijven aan te tasten. Hetzelfde geldt voor het verbod van invoer van bepaalde producten of verpakkingen dat moeilijk in een bepaald land kan worden opgelegd zonder internationaal overleg.

Zowel formeel als informeel zijn er vooral met onze buurlanden heel wat overlegstructuren uitgebouwd, waar informatie wordt uitgewisseld of oplossingen gezocht worden voor problemen op het vlak van de luchtverontreiniging, kwaliteit van het oppervlaktewater, afvaltransport, natuurbehoud, enzovoort, om aldus tot uniforme reglementeringen te kunnen komen in de verschillende landen.

Formele overlegstructuren werken op het vlak van de internationale organisaties zoals de OESO, de Verenigde Naties en vooral de Europese Gemeenschap en de Benelux.

De officiële contacten gebeuren via de nationale regering, in casu de Mi-

Lenssens

nister van buitenlandse betrekkingen of de Staatssecretaris voor volksgezondheid en leefmilieu. De Vlaamse Executieve wordt echter, in toepassing van de bijzondere wet, betrokken bij de voorbereiding van deze contacten. Ik kan akkoord gaan met de heer Gabriels waar hij beweert dat de Europese richtlijnen tergend langzaam tot stand komen en nog langzamer worden uitgevoerd. Dit neemt echter niet weg dat er binnen de EG geen alternatief is en wij dus blijvend contact moeten houden en onderhandelingen moeten voeren.

Momenteel worden op EG-vlak volgende aspecten van de milieuproblematiek behandeld :

- een voorstel voor een verordening betreffende het toezicht op en de controle van grensoverschrijdend vervoer van gevaarlijke afvalstoffen ;
- een voorstel van richtlijn betreffende de bestrijding van door industriële installaties veroorzaakte luchtverontreiniging ;
- de zure-neerslag problematiek ;
- een voorstel van richtlijn betreffende de verpakkingen van vloeibare levensmiddelen ;
- een voorstel van richtlijn betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

Op het niveau van de administratie van de lidstaten van de Europese Gemeenschap zijn er gespecialiseerde werkgroepen die de uitvoering van de richtlijnen voorbereiden. Op Belgisch vlak is er regelmatig overleg, waarbij dan steeds de ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aanwezig zijn.

Op het Benelux-vlak, waarover de heer Gabriels een gunstige appreciatie liet horen, is een Commissie voor het leefmilieu actief, die de algemene aspecten van het milieubeleid behandelt.

Aan de werkzaamheden van deze Commissie wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van zowel gemeenschapsminister Akkermans als

van mijzelf, naast ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Deze Commissie omvat verder twee secties : een sectie „Milieuhygiëne en een sectie „Natuurbehoud en Landschapsbescherming ”.

De sectie „Milieuhygiëne die vooral te maken heeft met de sectoren die binnen mijn bevoegdheid vallen, behandelt het sectorieel milieuhygiënisch beleid : water, bodem, lucht en lawaai. Ze coördineert volgende subwerkgroepen met betrekking tot milieuhygiëne :

- werkgroep waterkwaliteit met als taak : beleidsoverleg inzake het waterkwaliteitsbeleid ;
- werkgroep bestuurlijke vraagstukken. In deze werkgroep komen de verschillende beleidsontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de wetgeving aan de orde ;
- werkgroep „lucht”. Hier gebeurt het overleg met betrekking tot de luchtkwaliteit en de grensoverschrijdende luchtverontreiniging ;
- werkgroep „geluidshinder” ;
- werkgroep „chemische afvalstoffen” ;
- werkgroep „calamiteiten”.

In al die werkgroepen zijn er telkens ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aanwezig. Zij spelen daar trouwens een actieve rol.

De inhoud van wat op dit ogenblik voorligt in de verschillende commissies op Benelux vlak gaat vooral naar volgende aspecten. Naast de uitstekende informele relaties die ik onderhoud met het Secretariaat-generaal van de Benelux : de modaliteiten van het intra Benelux-verkeer van afvalstoffen ; de toepassing van de richtlijn inzake risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten, de zogenaamde „Seveso-richtlijn”, voornamelijk de aspecten van wederzijdse meldingen ; de eventuele samenwerking bij de toepassing van de bepalingen van de MER ; voorstellen inzake zure neerslag ; voorstellen inzake de wijziging van de sectoriële

normen van de waterkwaliteit, in een poging om die in de drie lid-staten van de Benelux op mekaar af te stemmen.

Ik herhaal dat wij als Vlaamse Executieve via onze administratie in al die werkgroepen terdege samenwerken en vertegenwoordigd zijn. Het zou overigens niet anders mogelijk zijn, gelet op het ruime gedeelte van de bevoegdheden inzake milieu die geregionaliseerd zijn. Naast deze eerder formele contacten - de heer Gabriels heeft er allusie op gemaakt - met de buurlanden zijn er een reeks van informele contacten, vooral met Nederland. Zo worden vele problemen in werkgroepen ad hoc behandeld, die na enkele jaren toch een continu karakter krijgen en waarbij ook de regionale overheden betrokken zijn.

Inzake de bezoedeling van de waterlopen hebben wij de technische Maascommissie en de Scheldecommissie, waar telkens een deskundige namens de Vlaamse regering werd afgevaardigd.

Inzake de bodemverontreiniging - dit werd geciteerd door de collega's Gabriels en Geyselings - door zware metalen, bij voorbeeld cadmium, in Noord-Limburg is er een speciale werkgroep ad hoc waar naast vertegenwoordigers van de Executieve, ook de Provinciegouverneur en zijn Nederlandse collega, de commissaris van de Koningin, regelmatig samenwerken, ook op het provinciale niveau en met medewerking - dit is een van de vragen die werden gesteld - van de lokale besturen van de betrokken subregio's in Nederland en in Vlaanderen.

Ten slotte, geef ik een antwoord op de eenduidige vraag van collega Geyselings, een antwoord dat door collega Gabriels impliciet, zelfs bijna expliciet werd gegeven in zijn overigens voortreffelijke interpellatie. Het middel om de grensoverschrijdende milieuproblematiek efficiënt te kunnen aanpakken is de versterking van de Europese Gemeenschap die in deze moeilijke crisistijd zelf in crisis verkeert. Wanneer we de Europese Gemeenschap, ook om andere redenen dan milieuovertredende problemen inschakelen, niet kunnen versterken

Lenssens

zullen de terechte vragen naar een internationale aanpak van milieuproblemen in de praktijk, ondanks de vele contacten, dode letter blijven. Enkel binnen een sterke Europese Gemeenschap kunnen wij supra-nationaal die problemen aanpakken en ze planmatig en doelmatig behandelen. Dit mag echter naar mijn oordeel geen alibi zijn om in Vlaanderen zelf niets te doen. Men moet in eigen huis doen wat men kan alvorens de internationale problemen gelijktijdig te behandelen. Ik meende dat dit niet aan de orde was.

Ik ben ervan overtuigd dat de collega's van de Raad de activiteiten van de Executieve op dat vlak nauwlettend volgen. Ik zelf zal al het mogelijke doen om binnen de formele structuren, indien het kan, maar op informele manier indien het moet, hieraan de nodige aandacht te besteden, contacten te leggen en druk uit te oefenen om aan de talloze grensoverschrijdende milieumoeilijkheden het hoofd te bieden en een oplossing te vinden die niet alleen voor Europa maar vooral voor Vlaanderen en voor de Vlaamse bevolking de enige juiste is. **(Applaus op alle banken)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest - 228 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende aanvulling van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse

Gewest.

De heer De Batselier heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, in de Commissie hebben wij een vrij lange discussie gehad enerzijds over mijn voorstel van decreet en anderzijds over het ontwerp van decreet van Minister Lenssens. Uit die discussie bleek duidelijk dat dit voorstel en het ontwerp gelijklopend waren, voor wat de bedoelingen maar niet wat de modaliteiten betreft.

Vandaag werd deze discussie hernomen in openbare vergadering en hebben wij van de Minister vernomen dat, ten eerste, wat de definitie van overnemen van installaties van studies en van terreinen betreft, zijn definitie van overname haast identiek is als deze die wij in ons voorstel hadden opgenomen.

Het tweede belangrijke probleem voor mijn fractie betrof het personeel. Hier hebben wij verkegen dat ten eerste de Minister ervan uitgaat dat zijn beleid zo maximaal mogelijk de verworven rechten van het personeel zal behouden en desgevallend zal overgaan naar een uitdovend statuut voor alle anderen, wat dus betekent dat men zeer duidelijk ook de consultatie van de vakbonden als centraal stelt. De Minister heeft ons deze consultatie dan ook ten stelligste beloofd.

Gezien het antwoord, betreffende deze twee basisbeginselen voor het personeel, vinden wij het niet meer nodig ons bij de stemming te onthouden en zal onze fractie dit ontwerp goedkeuren.

Wij zullen evenwel nauwlettend toekijken op de toepassing van deze principes bij de uitvoering van dit artikel van het decreet.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
117 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Baldewij ns E.
Bascour J.
Beerden G.
Belmans J.
Beysen E.
Bockstal E.
Boeraeve-Derycke C.
Bogaerts A.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Buchmann J.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Coens D.
Coppens E.
Coppieters A.
Daems J.
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debussere F.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
De Mol J.
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Derycke E.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desseyn J.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.

Voorzitter

Dillen K.
Draulans H.
Dupré J.
Gabriels J.
Galle M.
Geyselings F.
Grootjans F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lefebvre O. (Mevr.)
Lenssens J.
Marchand C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Piot F.
Poma K.
Ramaekers J.
Reynders G.
Schiltz H.
Seeuws W.
Sleekx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Sprockeels G.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
van Belle I.
Van Biervliet L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.

Vanvelthoven L.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Vervaeke D.
Willockx F.
Windels R.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voogdij inzake verkiezing van de OCMW-raadsleden in Wezembeek-Opm

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vervaeke tot mevrouw Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voogdij inzake verkiezing van de OCMW-raadsleden in Wezembeek-Opm.

De heer Vervaeke heeft het woord.

De heer D. Vervaeke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte collega's, het thema van mijn interpellatie klinkt op dit ogenblik wellicht verouderd mevrouw, collega's, omdat het gekissebis rond de installatie van de OCMW-raad van de gemeente Wezembeek-Opm vóór 1 maart als gedepasseerd overkomt, en omdat mijn interpellatie in feite op 20 maart 1984 op de agenda van de Vlaamse Raad diende ingeschreven te worden ; wat niet gebeurde.

Maar goed. Relevant voor deze interpellatie is het feit dat uitgerekend Minister Dehaene van sociale zaken en institutionele hervormingen in een brief aan gouverneur Roggen van Brabant heeft gesteld dat de OCMW-raad van Wezembeek-Opm vóór 1 maart moest geïnstalleerd zijn. De heer De-

haene trad hier op in zijn functie van Minister van sociale zaken en ter uitoefening van de administratieve voogdij in het kader van de OCMW-wet.

Verschillen argumenten brengen ons nochtans tot de conclusie dat het administratief toezicht op het OCMW van Wezembeek-Opm behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering, en bij delegatie meer bepaald tot de bevoegdheid van de Minister bevoegd voor het maatschappelijk welzijn.

Eerste argument. Het beleid inzake maatschappelijk welzijn is een persoonsgebonden aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis, paragraaf 2bis van de Grondwet, Op basis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor de toepassing van de organieke wetsbepalingen betreffende de OCMW's, onder meer wat de uitoefening van het administratief toezicht betreft, artikel 108 en volgende van de OCMW-wet.

Deze stelling werd ook verdedigd door de Raad van State bij de voorbereiding van de staatshervorming van 1980. In zijn advies van 11 juli 1979 vervat in het document 260-1 van de Senaat, gewone zitting 1979, stelt de Raad dat door de overdracht van de persoonsgebonden materies naar de Gemeenschappen, deze ook exclusief bevoegd worden voor het administratief toezicht op de OCMW's, en dit voor gans hun territoriaal bevoegdheidsgebied. Op grond van artikel 59bis van de Grondwet zijn de Gemeenschappen inzake persoonsgebonden aangelegenheden bevoegd voor het ganse Nederlandse taalgebied, inclusief Wezembeek-Opm, en de niet-bicommunautaire instellingen in Brussel.

Tweede argument. Inzake het administratief toezicht bevat artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 een uitzondering met betrekking tot onder meer faciliteitengemeenten. Echter deze uitzondering op de bevoegdheid van de Gewesten en Gemeenschappen, betreft enkel het gewoon administratief toezicht, dit is het toezicht ingesteld door de gemeentewet, de provinciewet en de wet van 26 juli 1971 op de agglomeraties en federaties van gemeenten.

Vervact

Deze uitzondering met betrekking tot de faciliteitengemeenten betreft echter geenszins het administratief toezicht op de OCMWs. Verschillende passages uit de parlementaire voorbereiding van de wetten van augustus 1980 mogen dit immers illustreren :

Een amendement ingediend bij de behandeling van het wetsontwerp 261, Senaat buitengewone zitting 1979, om ook het toezicht op de OCMWs te beschouwen als een vorm van gewoon toezicht, werd verworpen. Een verzoek in dezelfde zin geformuleerd door een commissielid bij de behandeling van het wetsontwerp 434, Senaat, gewone zitting, 1979-1980, werd eveneens afgewezen.

2. Aanvankelijk was het huidige artikel 7 van de bijzondere wet in het wetsontwerp 434 zodanig geformuleerd dat de nationale overheid bevoegd bleef voor elke vorm van toezicht op de faciliteitengemeenten.

Op initiatief van de regering echter, werd deze tekst zodanig geamendeerd dat de uitzondering met betrekking tot de faciliteitengemeenten nog enkel gold voor het gewoon toezicht ! De regering wil preciseren dat de uitzondering enkel geldt voor het gewoon toezicht, Senaat, gewone zitting, 1979-1980. Hiermee sloot de regering aan bij de vroegere teksten en ontwerpen waar de uitzondering restrictief werd geïnterpreteerd.

De tekst van de bijzondere wet, artikel 7, en de parlementaire voorbereiding zijn dus duidelijk :

1. de uitzondering met betrekking tot de faciliteitengemeenten geldt enkel voor het gewoon administratief toezicht ;

2. het toezicht op de OCMWs is geen gewoon toezicht.

Uit deze twee argumenten besluiten we duidelijk dat het niet tot de bevoegdheid van Minister Dehaene behoort de gouverneur te interpelleren over deze zaak. De gouverneur treedt immers op onder het gezag van de Minister tot wiens bevoegdheid de in aanmerking te nemen materie behoort. Sinds 1980 behoort die be-

voegdheid toe aan de Vlaamse regering en bij delegatie aan de Minister bevoegd voor het maatschappelijk welzijn.

Ten slotte nog een toemaatje. Bovenstaande uiteenzetting gaat uit van de stelling dat het hier gaat om de uitoefening van de administratieve voogdij in het kader van de OCMW-wet. Door sommige auteurs wordt een onderscheid gemaakt tussen het administratief toezicht op het OCMW in strikte zin, en het toezicht op de gemeenteverheden in verband met het OCMW. In dit geval is niet de Gemeenschap doch het Gewest voor het administratief toezicht bevoegd, artikel 7, b, bijzondere wet. Ook dan gaat het immers niet om een vorm van gewoon toezicht. Indien men deze stelling aanleeft zou dit wel betekenen dat de bevoegdheid van de Vlaamse regering bij delegatie wordt uitgeoefend door Minister Galle.

Dit alles brengt ons tot het besluit dat de Vlaamse regering bevoegd is tot uitoefening van de voogdij in deze zaak. Ik wil u dan ook danken omdat u kennis hebt willen nemen van ons standpunt. Vlaams-Brabant hoopt dat u de nodige stappen onderneemt, zo vlug als mogelijk, om het concreet gestalte te geven. Met graagte luisteren we naar uw antwoord.

De Voorzitter : Minister Steyaert heeft het woord.

Minister R. Steyaert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, alvorens in te gaan op de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voogdij over de OCMWs, had ik in mijn antwoord graag eerst het juiste verloop van de gebeurtenissen in Wezembeek-Oppem geschetst omdat deze zaak de directe aanleiding vormt voor de interpellatie.

De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn van Wezembeek-Oppem werden op 18 april 1983 door de gemeenteraad van die gemeente verkozen. Het dossier van de verkiezing van de leden van de raad en hun opvolgers moet, luidens artikel 18 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn, aan de bestendige deputatie worden toegezonden. De

bestendige deputatie doet uitspraak over de geldigheid van de verkiezing, hetzij op eigen initiatief, hetzij na bezwaar ingediend binnen 10 dagen volgend op de afkondiging van de verkiezingsuitslag. Bij besluit van 19 mei 1983 heeft de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant de bezwaren die waren ingediend afgewezen en de verkiezing geldig verklaard.

Tegen de beslissing van de bestendige deputatie werd beroep ingesteld bij de Raad van State. Zoals algemeen bekend heeft de Raad van State op 23 december 1983 de verkiezing van drie effectieve en zes plaatsvervangende leden van de Raad voor maatschappelijk welzijn van de gemeente Wezembeek-Oppem vernietigd. Bovendien heeft de Raad het besluit van de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant voor het overige bevestigd, wat betekent dat de verkiezing van sommige leden van de Raad voor maatschappelijk welzijn geldig werd verklaard.

Het arrest van de Raad van State had voor de gemeente een dubbel gevolg. Enerzijds moest worden overgegaan tot de vervollediging van de samenstelling van de Raad voor maatschappelijk welzijn en bijgevolg tot een nieuwe verkiezing van drie werkende leden en van zes leden opvolgers. Op 16 februari 1984 heeft de gemeenteraad van Wezembeek-Oppem de drie kandidaat-leden, waarvan de verkiezing door de Raad van State in december 1983 werd vernietigd, herkozen. Tegen deze verkiezing werd andermaal bezwaar ingediend bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant die op 22 maart 1984 deze verkiezing heeft vernietigd.

De mogelijkheid bestaat nog dat binnen vijftien dagen na de mededeling of de kennisgeving van de beslissing van de bestendige deputatie, bij de Raad van State beroep wordt ingesteld. De verkiezing van de drie werkende leden is bijgevolg opgeschort totdat hierover een eindbeslissing in rechte is genomen.

Zoals reeds vermeld heeft het arrest van de Raad van State van 23 december 1983 ook tot gevolg dat de verkiezing van zes van de negen leden van

Steyaert

de Raad voor maatschappelijk welzijn definitief is geworden.

Het artikel 19 van de wet van 8 juli 1976 bepaalt dat het mandaat van de leden van de OCMW-raad ten laatste de eerste dag van de tweede maand volgend op diegene tijdens dewelke de uitslag van de verkiezing definitief is geworden, moet aanvangen. De leden wiens verkiezing door de Raad van State geldig werd verklaard moesten bijgevolg op 1 februari 1984 hun mandaat opnemen.

De installatie van de leden moet worden voorafgegaan door de eedaflegging in de handen van de burgemeester of afgevaardigde schepen van de gemeente. De burgemeester is verplicht luidens artikel 20 van de organieke wet van 8 juli 1976, de leden van de Raad daartoe op te roepen. Zoals u bekend is, heeft de burgemeester van Wezembeek-Oppem nagelaten het initiatief te nemen tot de installatie van de geldig verkozen raadsleden.

En zo kom ik tot de door het geachte lid gestelde vraag over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voordij inzake de verkiezing van de OCMW-raadsleden. De vraag die zich hierbij stelt is wie bevoegd is om aan de burgemeester instructies te geven met betrekking tot de uitvoering van de artikels 19 en 20 van de organieke wet betreffende de Openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Het antwoord op deze vraag is te vinden in de regels omtrent het administratief toezicht. Ten einde iedere verwarring in het gebruik van geïjkte juridische termen te vermijden, is het aangewezen de definities van enkele begrippen in herinnering te brengen.

De bijzondere wetgever heeft in artikel 7 van de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een nieuw onderscheid ingevoerd tussen enerzijds het gewoon administratief toezicht, dat elke vorm van toezicht omvat ingesteld door de gemeentewet, de provinciewet of de wet op de agglomeraties en federaties van gemeenten, en anderzijds het specifiek administratief toezicht, dat elke vorm van toezicht omvat ingesteld door een

andere dan de voornoemde wetten, of door een decreet. Het administratief toezicht zoals het wordt voorzien in de organieke wet van 8 juli 1976 op de OCMW's is duidelijk een vorm van specifiek toezicht. Dit specifieke toezicht heeft betrekking enerzijds op alle handelingen van het lager bestuur - mogelijkheid van schorsing en vernietiging - en anderzijds op de door de wet aangeduide handelingen - verplicht advies, goedkeuring of machtiging.

Het toezicht waarover het in de wet van 8 juli 1976 gaat is evenwel het toezicht op de handelingen van de Raden voor maatschappelijk welzijn en heeft dus tot doel de goede werking van de OCMW's te verzekeren.

Ik ben het volkomen eens met het geachte lid dat de uitoefening van het administratieve toezicht op de OCMW's, zoals voorzien in de wet van 8 juli 1976, tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoort. Dit wil dus zeggen dat het administratief toezicht op de handelingen van de organen van het OCMW tot de bevoegdheid van de gouverneur enerzijds en van de Vlaamse Executieve anderzijds behoort, en meer bepaald bij delegatie tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister waaronder het maatschappelijk welzijn ressorteert. Zowel de artikelen van de bijzondere wet, als de adviezen van de Raad van State en de voorbereidende werken in dit verband, laten er geen twijfel over bestaan dat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap zich uitstrekt over het gehele Nederlandse taalgebied, en dus ook over de OCMW's in de gemeenten waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied toelaat.

Zoals ik in de inleiding heb aangevoerd gaat het in het geval van Wezembeek-Oppem echter niet om handelingen die een orgaan van het OCMW stelt, maar om handelingen die door de burgemeester moeten worden verricht krachtens de artikelen 19 en 20 van de organieke wet. In deze wet is geen enkele vorm van toezicht op de handelingen van de burgemeester voorzien. Binnen het kader van de bevoegdheden die door de organieke wet van 8 juli 1976 aan de

Vlaamse Executieve en aan de Gemeenschapsminister voor gezin en welzijnzorg worden toegekend, kan dus niet worden opgetreden tegen de burgemeester. De wet voorziet slechts één procédé van bestuurlijke voordij wanneer de burgemeester weigert de maatregelen ten uitvoer te brengen die zijn voorgeschreven door de wetten en algemene verordeningen en het instellen van dit procédé behoort tot de bevoegdheid van de provinciegouverneur. De procedure is omschreven in artikel 88 van de gemeentewet en bestaat erin dat na twee voorafgaandelijk schriftelijke waarschuwingen, de gouverneur een persoon kan aanstellen die in de plaats van de in gebreke blijvende overheidspersoon zal optreden. Dit procédé van administratief toezicht staat bekend onder de benaming van „dwangvoordij”. Aangezien deze vorm van toezicht ingesteld werd door de gemeentewet betreft het het gewone administratieve toezicht. Zoals het laatste lid van artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt, zijn de Gewesten niet bevoegd voor het gewone administratieve toezicht op de gemeenten genoemd in de artikelen 7 en 8 van de wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken, de zogenaamde faciliteitengemeenten. Bijgevolg is het de Koning die bevoegd is om ervoor te zorgen dat de gouverneur instructies krijgt met betrekking tot de toepassing van de dwangvoordij.

De gouverneur van de provincie Brabant heeft op eigen initiatief de burgemeester van Wezembeek-Oppem op 14 februari 1984 aangeschreven om deze op zijn verplichtingen te wijzen. In antwoord hierop is de burgemeester met juridische bezwaren voor de dag gekomen en heeft de gouverneur de Minister van sociale zaken en institutionele hervormingen om advies verzocht. Het is in dit kader dat de Minister van sociale zaken een brief heeft geschreven naar de gouverneur waarin hij de beschouwingen van de burgemeester weerlegt en de gouverneur verzoekt erop aan te dringen dat de installatie van de nieuwe OCMW-raad tegen 1 maart 1984 zou plaatsvinden. De Minister van sociale zaken werd derhalve door de gouverneur geconsulteerd in de uitoefening door de

Steyaert

gouverneur van de bevoegdheden die hem krachtens artikel 88 van de gemeentewet werden toegekend. Ik meen derhalve dat de Minister van sociale zaken niet optrad ter uitoefening van de administratieve voogdij zoals die is voorzien in de organieke wet betreffende de OCMWs.

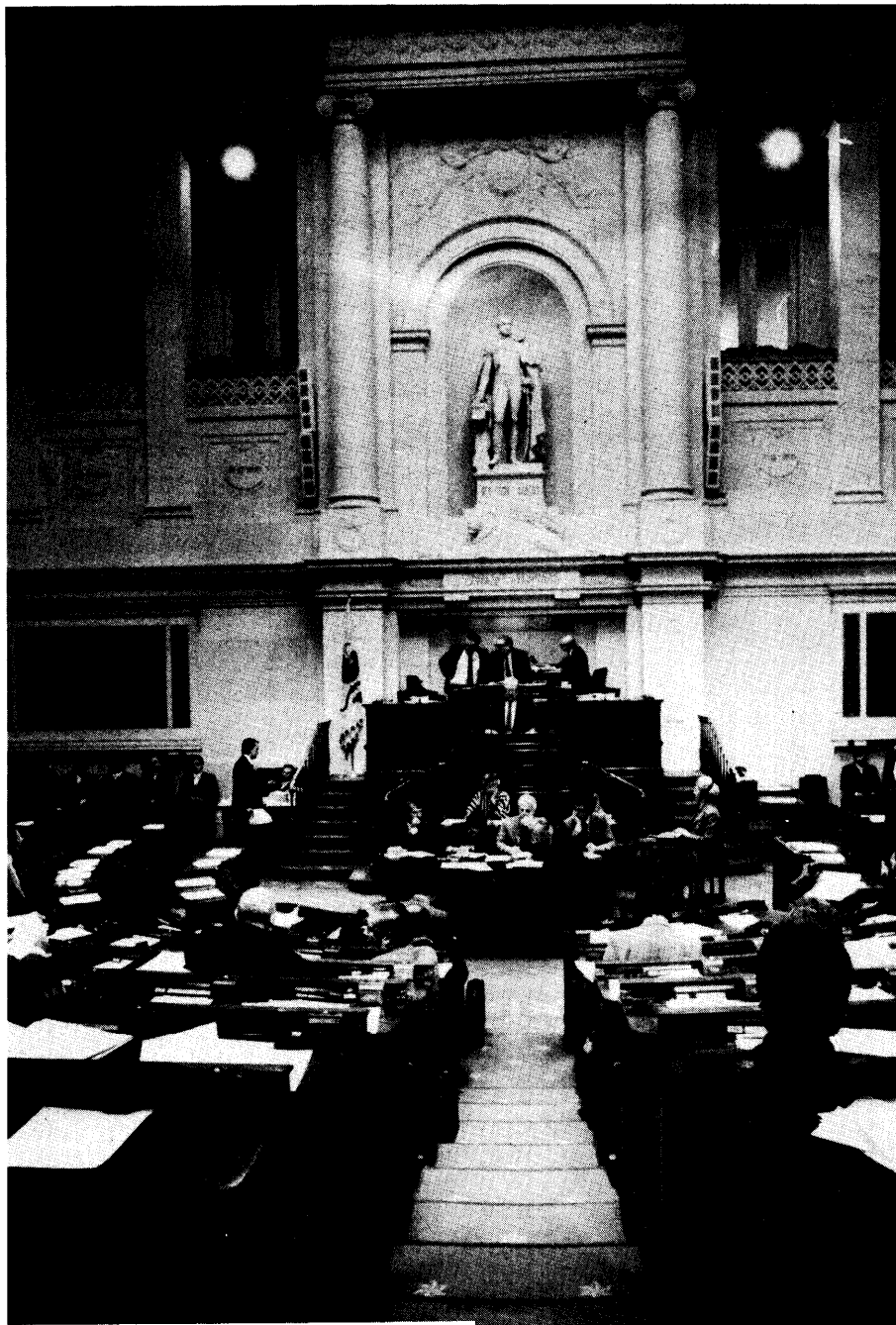
Tevens kan ik u mededelen dat in deze aangelegenheid, die uiteindelijk de goede werking van het OCMW in het gedrang zou kunnen brengen, er steeds nauw overleg is geweest tussen de nationale Minister en mijzelf. Vanuit eenzelfde bekommernis om de maatschappelijke dienstverlening in de betrokken gemeente te vrijwaren heb ik op 6 februari 1984 opdracht gegeven aan de inspectie van de administratie gezin en maatschappelijk welzijn om de toestand in de betrokken gemeente na te gaan. Uit het verslag van het inspectiebezoek is gebleken dat geen enkele onregelmatigheid in de maatschappelijke dienstverlening in het OCMW van Wezembeek-Oppem is vastgesteld. De werking van het OCMW verloopt op normale wijze, terwijl de steunverlening en het bestaansminimum normaal worden uitgekeerd. Dit alles mede door het feit dat de leden van de op 1 april 1977 geïnstalleerde Raad voor maatschappelijk welzijn nog steeds in functie zijn. Ik kan het geachte lid verzekeren dat ik tijdens de afhandeling van de administratieve rechtsprocedure er steeds over zal waken dat het OCMW haar wettelijke opdrachten verder kan vervullen. **(Applaus bij de CVP en PVV)**

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heren Van Grembergen, Caudron en Gabriëls werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer Vervaeke over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voogdij inzake verkiezing van de OCMW-raadsleden van Wezembeek-Oppem en het antwoord van de Gemeenschapsmini-

Centraal gezicht op de vergaderzaal. Op de tribune : Gemeenschapsministervan ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbescherming P. Akkermans (CVP)

ster ;

– verzoekt de Vlaamse Executieve, inzonderheid de Gemeenschapsminister bevoegd voor het maatschappe-

lijk welzijn, de bevoegdheid daadwerkelijk uit te oefenen, gesteld in artikel 7, b van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.”

Voonitter

Door de heren De Greve en Verhaegen werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer Vervaeke tot de Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg over de bevoegdheidsproblematiek betreffende de voogdij inzake verkiezing van de OCMW-raadsleden in Wezembeek-Qwem ;

– gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

– gaat over tot de orde van de dag.”

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

VAKANTIEWENSEN

De Voorzitter : Dames en heren, nu onze agenda is afgehandeld en alvorens de vergadering te sluiten wil ik u allen oprecht een goede Paasvakantie toewensen. Meteen dank ik ook de personeelsleden van de Raad, van de Kamer en van de Senaat voor hun toegewijde medewerking.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Regeling van de werkzaamheden

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 15.30 uur.

Trefwoordenregister

Administratiemonumenten- en landschapszorg

Personeelsproblematiek, blz. 973

Berichten van verhindering, blz. 971, 989

Bescherming tegen verontreiniging oppervlaktewateren

Aanvulling wet 26 maart 1971, blz. 974, 981, 995

Commissie

Wijziging samenstelling, blz. 97 1

Dringende vraag

Zie Ontbinding jeugddienst VZW Wandelhemen

Ingekomen stukken

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve, blz. 971

Voorstel van decreet, blz. 989

Interpellaties

Zie Noodzaak internationaal overleg milieubeleid

Opgeschort cultureel akkoord met Zuid-Afrika

Verkiezing OCMW-raadsleden in Wezembeek-Oppe

Moties

Indiening, blz. 999

Noodzaak internationaal overleg milieubeleid, blz. 989

Normalisering waterlopen in het Hagelandse, blz. 972

Ontbinding jeugddienst VZW Wandelhemen, blz. 971

Ontwerp van decreet

Zie Bescherming tegen verontreiniging oppervlaktewateren

Opgeschort cultureel akkoord met Zuid-Afrika

Houding Vlaamse Executieve, blz. 981

Stemming

Hoofdelijke stemming

Bescherming tegen verontreiniging oppervlaktewateren, blz. 995

Vakantiewensen, blz. 1000

Verkiezing OCMW-raadsleden in Wezembeek-Oppe

t.;oegdeheidsproblematiek voorgedij, blz.

Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij

Overname rioolwaterzuiveringsinstallaties, blz. 974

Voorstel van decreet

Zie Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij

Vragen

Zie Administratie monumenten- en landschapszorg

Normalisering waterlopen in het Hagelandse

Werkzaamheden

Regeling, blz. 988, 1000

